

Anafilaxia tájékoztató és ellátási terv

A. Az anafilaxia felismerése

Az anafilaxia egy életveszélyes állapotot előidéző túlérzékenységi reakció. Tünetei a legkülönbözőbbek lehetnek, az enyhe bőrpírtól egészen az életveszélyes anafilaxiás sokkig. Mivel ritka esetben súlyos, életveszélyes következményei is lehetnek, létfontosságú az anafilaxia mielőbbi felismerése és a szükséges lépések gyors megtétele.

Annak megállapításához, hogy a köznevelési intézményben gyermeknél anafilaxiás rosszullét áll-e fent, az alábbi jellemző előzményeket és tüneteket szükséges először ellenőrizni:

1. Ha ismertén allergiás gyermek a rá tudottan veszélyes anyaggal érintkezett (ilyen ételből evett, vagy ismertén rovarméreg allergiás gyermeket megcsípett a rá veszélyes rovar)

ÉS

- HIRTELEN légúti vagy légzési tünete (nehézlégzés, rekedtség, nyálzás, esetleg nyelési nehezítettség), vagy
- HIRTELEN keringési tünete (elgyengülés, ájulás közeli állapot, vagy ájulás) lépett fel

VAGY

2. KÉT szervrendszert érintő, HIRTELEN fellépő tüneteket tapasztalunk olyan gyermeknél, aki tudottan nem allergiás:

- bőrtünetek (test szerte csalánkiütés, ajak-, szemhéjdagadással, vagy anélkül)
  - légúti vagy légzési tünetek (nehézlégzés, rekedtség, nyálzás, esetleg nyelési nehezítettség)
  - keringési tünetek (elgyengülés, ájulás közeli állapot, vagy ájulás)
  - gyomor-, bélrendszeri tünetek (erős hasi görcs, ismétlődő hányás, hasmenés)
- és a felsoroltak közül bármely kettő együttesen lép fel.

Amennyiben bizonytalanság lép fel a helyzet megítélésében, telefonon mentőket kell hívni (**104 vagy 112**), és azt kell mondani: anafilaxia.

B. Anafilaxia ellátása

Az anafilaxia azonosítása és ellátása alapvetően egészségügyi szakember feladata, és megfelelő felkészültséget igényel, ezért a legfontosabb, hogy ilyen esetben haladéktalanul szakember, mindenekelőtt a mentőszolgálat segítségét kell kérni.

Ugyanakkor előfordulhat olyan eset is, hogy helyben, a köznevelési intézményben jelenlévő, erre a feladatra kiképzett pedagógusnak kell segítenie a mentésirányító telefonon nyújtott segítségével, a mentőegység kiérkezéséig.

Teendők anafilaxiás rosszullét esetén:

1. A gyermeket le kell fektetni, illetve kifejezett nehézlégzés esetén fél ülő helyzetbe kell hozni, esetleg felpolcolt alsó végtagokkal.
2. Ha már előfordult anafilaxiás rosszullét miatt a gyermeknél van orvos által felírt gyógyszer, a mentőket kell hívni telefonos segítségért (**104, 112**), és mondani kell: anafilaxia.
3. A fent leírt tünetcsoportok valamelyikének megjelenése esetén, ha a mentőszolgálat munkatársa javasolja, a gyermek combjába, a comb középső szakaszának elülső-oldalsó részébe a gyermeknek előírt injekciót kell beadni. (12 éves kor alatt, 30 kg alatti testsúly)

- esetén 150 µg-os, 12 éves kor felett, 30 kg feletti testsúly esetén 300 µg-os injekció)
 Az autoinjektort 10 másodpercig kell a combhoz nyomva tartani.
4. Ha még nem került rá sor, hívni kell a mentőt, értesíteni kell a szülőt/gondviselőt.

ISKOLAI AKCIÓTERV ANAFILAXIA ESETÉN

C. Megtévésztő, de nem anafilaxiás helyzetek

Felesleges kockázatokat okozhat, ha megtévésztő tünetek alapján sor kerül az injekció alkalmazására, ezért fontos a mentők mielőbbi értesítése és egészségügyi szakember bevonása.

Típusosnak mondható, NEM anafilaxiás helyzetek lehetnek a következők:

- Ha ismertén asztmás gyermek fullad pl. testnevelésórán (a gyermeknél lévő inhalátort kell alkalmazni).
- Ha elájul az iskolai rendezvényen (le kell fektetni, meg kell itatni).
- Ha csalánkiütés társul lázas betegséghez (hívni kell a szülőt).
- Ha erős hányingere van, vagy gyomorrontás miatt hány a gyermek (hívni kell a szülőt).
- Ha lázas és gyenge (csillapítani kell a lázat, le kell fektetni a gyermeket és hívni kell a szülőt).

Készült a Belügyminisztérium által kiadott, a Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság (MAKIT) Anafilaxia Munkacsoportja és az Egészségügyi Szakmai Kollégium Klinikai Immunológiai és Allergológiai Tagozata szakmai anyagának felhasználásával.

Nagykálló, 2023. szeptember 01.

Dubász Éva
igazgató